

Priporočila za
**VKLJUČEVANJE MLADIH
V SINDIKATE**

Eden od glavnih ciljev Odbora za mlade ETUC je krepitev in opolnomočenje mladih v sindikatih, zastopanje mladih v ETUC in opolnomočenje sekcij mladih v nacionalnih sindikatih ter federacijah sindikatov.

„Sindikati se srečujejo z eksistenčno krizo. Pridobiti moramo veliko število novih, mladih članov, ali pa v nekaj desetletjih ne bomo več obstajali kot organizacije z množičnim članstvom: če se bo trenutni trend upadanja članstva v sindikatih nadaljeval, bodo sindikati v Evropi v naslednjih desetih letih izgubili najmanj 11 milijonov članov, tj. 26 % trenutnih članov.

Velika večina evropskih sindikatov – v 27 od 31 držav – ne more ustaviti upadanja števila članov, zato se srečujejo s počasnim, vendar skorajda nenehnim zmanjševanjem gostote sindikatov.

Poleg tega se je povečala povprečna starost članov sindikatov, saj so mnogi člani v starostnem razponu od srednjih štiridesetih do zgodnjih petdesetih let. Odstotek mlajših od 25 let, ki se včlanijo v sindikat, je občutno upadel. To je zaskrbljujoče, saj obstaja močna povezava med včlanitvijo v mladosti in ohranitvijo članstva – osebe, ki se v sindikat ne včlanijo v mladih

letih, se tudi pozneje najverjetneje ne. Pridobitev večjega števila mladih je tako ključnega pomena za ohranitev gibanja sindikatov.

Številni sindikati poskušajo pridobiti nove člane brez splošnega strateškega premisleka o dejavnosti sindikata in obetih za prihodnost. Da bi ugotovili, kako pridobiti in zadržati nove člane, je treba najprej izvesti skupno analizo možnosti, ki jih nudi članstvo v sindikatih, in groženj za upad članstva v določenem lokalnem in/ali panožnem sindikatu, nato pa opredeliti in sprejeti strateške odločitve.

Zato pozivamo vodstvene skupine vseh evropskih sindikatov, da začnejo – če še niso – sprejemati lastne strateške odločitve, pri katerih sodelujejo njihove sekcije mladih, ter zaprosijo za popolno podporo federacij in konfederacij sindikatov.“¹

Cilj tega dokumenta je sindikatom zagotoviti priporočila, da se jim omogoči vključiti mlade delavce v strukture sindikatov.

Priporočila temeljijo na raznih prispevkih, zagotovljenih v okviru dela odbora za mlade ETUC, in sicer:

CILJ TEGA DOKUMENTA JE:

- › izkušnjah naših članov in dobrih praksah iz celotne Evrope,
- › rezultatih skupne raziskave o vključenosti in zastopanosti mladih v sindikatih v Evropi, ki sta jo izvedla ETUC in ITC-ILO,
- › poročilu „Boosting unions’ participation to guarantee quality transitions and employment to young people in Europe“ (Krepitev sodelovanja sindikatov za zagotovitev kakovostnega prehajanja in zaposlovanja mladih v Evropi), ki ga je objavil Odbor za mlade ETUC leta 2018,
- › ILO Global Survey „Review of Policies and Actions for the Integration of the Youth into Trade Unions“ (Pregled politik in ukrepov za vključitev mladih v sindikate).

¹ Dokument o politiki „The future of youth“ (Prihodnost mladih) 2019. Izvleček iz poglavja „Organise, organise, organise“ (Organizirajte, organizirajte, organizirajte)

PRIPOROČILA ZA SINDIKATE

1. PRIDOBITE PODATKE

Poznavanje vaših potencialnih članov je prvi korak za njihovo pritegnitev v vašo organizacijo. Zato so podatki ključnega pomena.

Številni sindikati ne vodijo podatkov o članih glede na njihovo starost. Zato ti sindikati ne morejo količinsko opredeliti odstotka mladih med njihovimi člani. Še pomembneje, ne morejo ekstrapolirati podatkov, ki bi prikazali, v katerih panogah so mladi pretežno zaposleni in kakšno vrsto zaposlitve imajo.

PO STAROSTI RAZČLENJENA PODATKOVNA ZBIRKA ČLANOV:

1.1. Poskrbite, da ima vaš sindikat ažurno podatkovno zbirko članov. Osebni podatki članov bi morali biti razčlenjeni glede na starost, spol, panogo trga dela in pogoje zaposlitve. To ne zagotavlja le preglednosti profila mladih, ki so člani sindikata, ampak nakazuje tudi trende na trgu dela mladih. To je bistveno za načrtovanje kampanj in usposo-

bljanj, namenjenih mladim. Poleg tega lahko sindikati na podlagi teh podatkov lažje identificirajo potencialne vodje med mladimi člani.

1.2. Osebni podatki so občutljivi in urejajo jih prepisi o zasebnosti. Zato priporočamo, da v vašem sindikatu obstaja oseba, ki je odgovorna in zadolžena za zbiranje in upravljanje teh podatkov o mladih. Ta oseba bi bila odgovorna tudi za analizirane podatkov in ugotavljanje trendov.

1.3. Uporabite vire, kot so nacionalni podatki in statistika, za ugotavljanje vključenosti mladih na trgu dela glede na panoge in vrsto pogodb o zaposlitvi. Bolje kot poznate profil mladih na trgu dela, boljše lahko usmerite svoje sporočilo in se odzovete na njihove posebne potrebe.

2. PRIDOBIVANJE ČLANOV IN TERENSKO DELO

Aktivno naslavljanje potencialnih članov je ključno za pridobivanje članov in vključevanje mladih. Veliko mladih dela sindikatov ne pozna dobro. Zato si morajo sindikati dodatno prizadevati za komuniciranje z njimi.

Številni mladi se bodisi srečujejo s težavami pri vstopu na trg dela bodisi so brezposelni ali v nestandardnih oblikah zaposlitve. Vsi so potencialni člani.

VKLJUČEVANJE MLADIH:

- 2.1.** Mlade vključite v zgodnji fazi: obiščite šole, ustanove za poklicno izobraževanje in ponudnike usposabljanja ter univerze in se pogovorite z mladimi še preden postanejo delavci. Prej ko začnete, bolje je. Izobražujte o vrednotah sindikatov in jih promovirajte, s čimer povečate možnost, da bodo študentje te vrednote sprejeli in se na njih sklicevali, ko se pridružijo delovni sili.
- 2.2.** Raziščite možnosti ugodnejših članarin za mlade. Uvedite članarino za študente ali ponudite brezplačno članstvo. Mladim članom lahko ponudite tudi kartice za popuste ali ugodnosti.
- 2.3.** Ponudite namenske storitve za mlade in prilagojeno podporo za različne skupine, kot so mladi brezposelni in mladi delavci v prekarni zaposlitvi.
- 2.4.** Kampanje usmerite v mlade s posebnim namenom njihove včlanitve v gibanje sindikata. To lahko storite tako, da jim pokažete pomembnost sindikatov danes, jih seznanite z njihovimi pravicami in potencialnimi ekonomskimi prednostmi ter jim ponudite prostor za družbeno angažiranje.
- 2.5.** Pri pridobivanju novih članov ustvarite mladim prijazen pristop z vzpostavljanjem stikov na dogodkih, ki veljajo za „kul“ in privlačne (na primer koncerti, festivali, filmski dogodki itd.). Bodite prisotni tam, kjer se zadržujejo mladi: na festivalih ali dogodkih, na katerih lahko sodelujete ali jih organizirate, kjer obstaja možnost kombiniranja zabave z ustreznimi temami in „izobraževanjem“ o sindikatih v sproščenem in prijaznem okolju. Obravnajte vprašanje prekarnih zaposlitev in brezposelnosti.

2.6. Najbolje deluje vrstniški pristop. Z mladimi bi se morali pogovarjati mladi, saj govorijo isti jezik; imajo iste težave. Mlade člane svojega sindikata opolnomočite za izvajanje kampanj in navezovanje stikov z mladimi. Te osebe bodo vaši mobilizatorji, zato vlagajte vanje.

2.7. Uporabite svoj družbeni kapital, vsakega člana organizacije spodbujajte, naj poskusi pridobiti nove člane. Pri doseganju tega namena lahko pomagajo razne oblike nagrad/ugodnosti za pridobivanje novih članov. Vsak član je lahko organizator sindikata.

2.8. Obrnite se na zapostavljene skupine delavcev. Mladi niso homogena skupina in med njimi obstajajo posebne ranljive skupine, ki se soočajo z lastnimi izzivi. Identificirajte te kategorije mladih delavcev, ki so ranljivi in pomanjkljivo zastopani na trgu dela, da bi jim lahko zagotovili posebno prilagojeno podporo. Organizirajte jih tako, da k njim pristopite s posebnimi kampanjami ozaveščanja in različnimi partnerstvi ter zaveznitvi, ki ustrezajo njihovi edinstveni situaciji.

3. MLADIM PRIJAZEN PRISTOP IN KOMUNICIRANJE

Za obstoječe in potencialne mlade člane je ključnega pomena, da so informirani o delu sindikata v jeziku, ki ga mladi razumejo in uporabljajo.

Sindikati že imajo različna orodja in načine komuniciranja s svojimi člani, vendar ti v večini primerov niso zasnovani posebej za mlade. Mladi imajo zelo dobre digitalne veščine in sposobnosti, vendar nekatere organizacije sindikatov teh orodij trenutno ne uporabljajo. Z izjemo orodij v družbenih medijih in posebnih dejavnosti ozaveščanja v šolah/na univerzah, ki so usmerjene v mlade, sindikati še niso pripravili jasnih strategij za doseganje, včlanitev, organiziranje in promocijo mladih.

PRIPOROČILA ZA KOMUNICIRANJE IN KAMPANJE:

- 3.1.** Bistvene so naložbe v podobo sindikata. Jasno in nedvoumno sporočilo o tem, kaj predstavlja gibanje, je dober začetek za pripravo mladih na včlanitev.
- 3.2.** Govorite jezik mladih. Kampanje, usmerjene v mlade, morajo biti všečne in privlačne za mlade. Vlagajte v usmerjene kampanje, kjer bodo vaša sporočila usmerjena v določeno ciljno občinstvo.
- 3.3.** Uporabljajte komunikacijska orodja, ki so všeč mladim in pritegnejo njihovo pozornost, kot so družbeni mediji, videoposnetki, podkasti ali glasila. Mladi so večji iz uporabe interneta in so ves čas prisotni na spletu.
- 3.4.** Ponudite posebno in konkretno pomoč mladim, npr. telefonsko linijo ali spletno klepetalnico, prek katere lahko zaprosijo za nasvet v primeru težav, povezanih s službo, postavijo vprašanja glede pravic na delovnem mestu itd.

4. V SVOJEM SINDIKATU VZPOSTAVITE MOČNO SEKCIJO MLADIH

Vzpostavitev in obstoj sekcije mladih v sindikatu prinaša številne pozitivne rezultate, ne samo za mlade, ampak tudi za sindikate, kot so:

- › tvorno sodelovanje mladih v sindikatu;
- › sistematično delo na področjih, ki zadevajo mlade;
- › razvoj zmogljivosti sindikatov mladih in vlaganje v človeške vire.

VZPOSTAVITEV SEKCIJE MLADIH:

4.1. Vzpostavite sekcijo mladih, npr. odbor za mlade, ki bo stalna sekcija za mlade aktiviste sindikata. Imeti bi morala lasten statut za zagotovitev njene avtonomije v organizaciji sindikata. Hkrati bi morala biti sekcija mladih vključena v statut organizacije sindikata. V statutu sindikata je

treba določiti pristojnosti sekcije mladih, ki so jasno opredeljene in znane celotni organizaciji. Avtonomija sekcije mladih bo mlade člane opolnomočila za razpravljanje o temah, ki so zanje pomembne.

4.2. Organizirajte redna srečanja članov sekcije mladih. Srečanja lahko potekajo v fizični ali digitalni obliki, zlasti če potovanja zahtevajo veliko časa.

4.3. Avtonomna in dejavna sekcija mladih je prvi korak k vzpostavitvi mreže, ki bo vključevala mlade in bo namenjena mladim. Ta mreža predstavlja priložnost za pridobivanje članov in tudi za prilagoditev organizacije na nove trende, povezane s komuniciranjem in digitalizacijo.

5. VLAGAJTE V SEKCIJO MLADIH

Vlagajte finančne, človeške in materialne vire za zagotovitev delovanja sekcije mladih. Zagotovite osnovne vire, ki omogočajo v celoti delujočo sekcijo in pozitivne rezultate.

Sekcije mladih običajno niso finančno neodvisne organizacije, saj imajo omejene lastne vire in so močno odvisne od podpore organizacije sindikata. Zaradi pomanjkanja naložb je običajno manjše tudi članstvo mlajših.

VIRI, DODELJENI SEKCIJI MLADIH:

- 5.1.** Podprite svojo sekcijo mladih z ustanovitvijo plačanega sekretariata/delovnega mesta koordinatorja/uradnika, pristojnega za mladino, ki bo opravljal posebne naloge in redno spremljal delo, zlasti kadar vodstvo sekcije mladih ne deluje na prostovoljni osnovi. Za polni delovni čas zaposlena oseba, ki lahko dela neposredno z mladimi in za mlade, lahko zagotovi kontinuiteto dela in stalne dejavnosti. Ta oseba se mora povsem posvetiti temu delu: vzpostaviti mora posebne mehanizme in strategije za obravnavo mladih, hoditi na teren in biti prisotna, kjer je to potrebno.
- 5.2.** Vzpostavite namensko delovno območje s primerno opremo za sekcijo mladih. To je prostor, kjer se mladi lahko srečujejo in delajo.

- 5.3.** Zagotovite zadostno finančno podporo za izvajanje programa za mlade in njegovih dejavnosti. Avtonomija sekcije mladih pomeni tudi, da upravlja z lastnimi finančnimi viri. Na ta način lahko mladi izvajajo svoje ideje in so za to tudi odgovorni.
- 5.4.** Sekciji mladih po potrebi pomagajte pri pridobivanju zunanjih finančnih virov, na primer v obliki financiranja projektov, sponzorstev, podpore fundacij itd., tako da jim ponudite svoje strokovno znanje, kot je na primer pisanje predlogov projektov.
- 5.5.** Zagotovite ji svojo moralno in politično podporo ter predanost dejavnostim in pobudam za mlade.

6. SODELOVANJE SEKCIJ MLADIH V PROCESIH ODLOČANJA

Vključevanje mladih v sindikate ne sme biti namenjeno le povečanju pasivnega članstva, ampak tudi zagotavljanju smiselnega udejstvovanja mladih znotraj sekcij sindikata. To ne bo samo okrepilo sekcije mladih, ampak lahko sindikatu pomaga tudi pri vlaganju v človeške vire.

Mladi so še vedno premalo zastopani v organih in procesih odločanja organizacij sindikatov. Vloga mladih v sindikatih bi morala postati pomembnejša. Zdi se, da je trenutno zanje premalo prostora, in to ne samo na politični ravni.

VKLJUČEVANJE MLADIH:

- 6.1.** Bodite odprti za predloge mladih o vseh temah, ne samo o zadevah, povezanih z mladimi. Predlogi so lahko videti nepomembni ali nenavadni, vendar so zanje pomembni.
- 6.2.** Mlade delavce v sindikatih opolnomočite za večje sodelovanje v procesih odločanja (znotraj sindikata), vključite jih in jim prisluhnite, dajte jim pooblastila za odločanje in priložnost za prevzem odgovornosti.
- 6.3.** Zagotovite, da bodo imeli predstavniki mladih v sindikatu pravico izražanja mnenj in glasovanja v najvišjih organih odločanja.
- 6.4.** Določite kvote mladih, tj. določen odstotek vključenosti mladih v organe odločanja.
- 6.5.** Pozovite mlade, da izrazijo svoje težave in izzive, s katerimi se soočajo, ter jim prisluhnite, da bi razvili strategije/kampanje/akcijske načrte, ki ponujajo rešitve in priložnosti.
- 6.6.** Poskrbite, da lahko mladi izrazijo svoje mnenje tudi v manj formalnih procesih odločanja (redni sestanki, delovne skupine itd.) in da se to mnenje upošteva.
- 6.7.** Zagotovite, da je dimenzija mladih vključena v vse strategije in akcijske načrte sindikata. Teme, povezane z mladimi, je treba vključiti v redno delo organizacije. Ni pomembno le ponujati priložnosti, ampak tudi zagotavljati primerno podporo in predanost. To mlade motivira, da izboljšajo svoje sposobnosti in znanja. Hkrati ustvarja tudi primerno raven zaupanja znotraj sekcije.

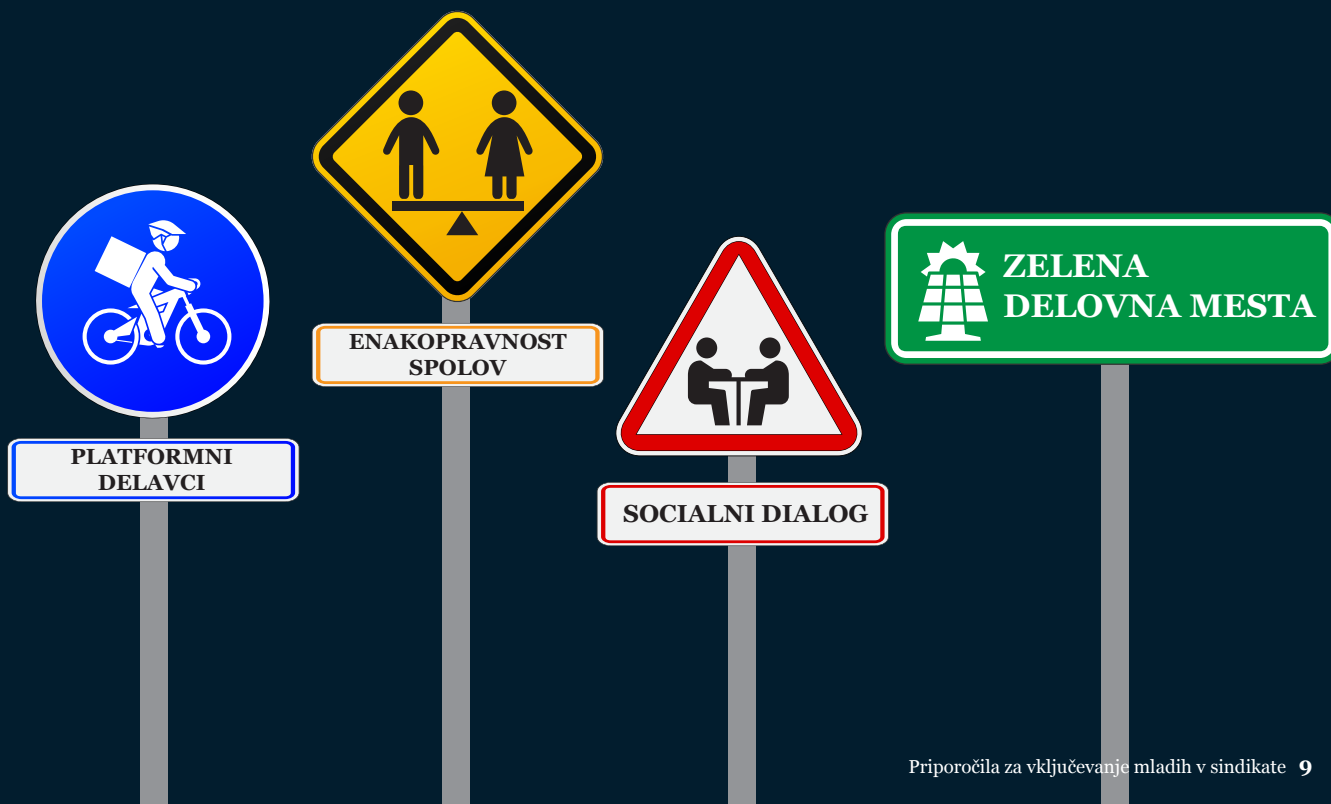

7. POLITIKE SINDIKATOV ZA MLADE

Delo sindikata mora vključevati tudi izzive in potrebe mladih. Ti izzivi večasih niso vključeni in se smatrajo, da zadevajo mlade ali panoge mladih. Zato morajo politike te zadeve vključevati in biti njim namenjene.

POLITIKE:

- 7.1.** Obravnavajte izzive, s katerimi se soočajo mladi na trgu dela. Ustvarite posebne politike in zakonodajne pobude za boljše uveljavljanje njihovih pravic, lažji dostop do trga dela ter kakovostnih in zelenih delovnih mest. Oblikujte politike o temah, kot so vajeništvo, pripravništvo, brezposelnost mladih, prekarno delo, platformno delo, plače mladih, pogodbe brez zagotovljene minimalne delovne obveznosti, diskriminacija (na podlagi starosti ali iz drugih razlogov) itd.
- 7.2.** Razširite obseg tem, ki jih obravnava sindikat, da se približate mladim. Ugotovite, za katera področja se zanima mladi in kako so ta povezana z delom sindikatov, ter vzpostavite povezave. Te teme so lahko: okolje, migracije, teme v zvezi z LGBTIQ+, enakost spolov, prekarno delo in nestandardne oblike zaposlitve, platformno delo, socialna pravičnost itd.
- 7.3.** Vključite mlade člane v socialni dialog, pogajanja in kolektivna pogajanja.
- 7.4.** Vlagajte v raziskave zakonodaje (nacionalne in mednarodne, vključno s konvencijami), ki bi lahko bile orodje za boljše zaščito mladih. Hkrati vam bodo zagotovile orodja, s katerimi bodo mladi in njihove potrebe postali opaznejši za oblasti in drugo prebivalstvo.

8. GRADNJA ZMOGLJIVOSTI MLADIH SINDIKALISTOV

Vlaganje v človeške vire bo izboljšalo delo sindikalistov in sekcij mladih, kar lahko privede do izboljšanja situacije mladih na trgu dela. Navedeno hkrati pomaga pri delu sindikata in zagotavlja strokovnost članov sindikatov.

GRADNJA ZMOGLJIVOSTI:

- 8.1.** Mlade sindikaliste vključite v izobraževalne dejavnosti in usposabljanje, ki ga zagotavlja sindikat. Pripravite tudi posebna izobraževanja, namenjena le mladim članom. Zagotovite, da ta usposabljanja ustrezajo potrebam mladih članov in njihovim interesom. Upoštevajte, da imajo marginalizirani mladi posebne potrebe, ki jih je treba izpolniti.
- 8.2.** Mladim sindikalistom omogočite, da se udeležijo sindikalnih izobraževanj v tujini in se od vrstnikov naučijo novih praks.
- 8.3.** Vlagajte v gradnjo zmogljivosti mladih sindikalistov na področju kolektivnih pogajanj, zastopanja in lobiranja. Največ se bodo naučili v praksi, zato jih vključite v omejene procese.
- 8.4.** Vlagajte v nove mlade člane z mentorstvom in usposabljanjem ter zagotovite prenos znanja.

9. SPODBUJAJTE SODELOVANJE IN MREŽENJE

Povezovanje z drugimi organizacijami lahko okrepi vlogo sekcije mladih sindikata, njihovo prepoznavnost in doseg ter poveča strokovno znanje mladih.

POVEZOVANJE:

- 9.1. Izdelajte popis mrež mladih in opredelite organizacije, s katerimi lahko vzpostavite partnerstvo – ko gre za vprašanja mladih, lahko sindikati pogosto najdejo zaveznike. Sveti mladih so dejavni v številnih državah, kakor tudi na regionalnih in lokalnih ravneh.
- 9.2. Sklenite partnerstva na posebnih tematskih področjih. Obstajajo razne lokalne/nacionalne/mednarodne organizacije, ki se ukvarjajo s tematiko mladih, enakosti spolov, enakopravnosti, okolja itd. in lahko prispevajo k delu sindikata. Ta partnerstva hkrati povečujejo prepoznavnost in doseg sindikata, kar lahko privede tudi do pridobitve novih članov.
- 9.3. Zbirajte in razširjajte informacije o dobrih praksah vključevanja mladih v sindikate v različnih državah ali na ravni federacije. Navedene primere izvedite v praksi v svoji organizaciji.
- 9.4. Podpirajte vključevanje mladih sindikalistov na regionalni in evropski ravni, kjer si lahko izmenjujejo prakse, se učijo od vrstnikov in pridobijo ideje, ki jih lahko uresničijo tudi na svoji lokalni/nacionalni ravni.

www.etuc.org/en/issue/youth

www.facebook.com/etucyouth/

www.twitter.com/etuc_youth/

Boulevard Roi Albert II, 5
B-1210 Brussels, Belgium
+32 (0)2-224 04 11

CONFEDERATION
**SYNDICAT
EUROPÉEN
TRADE UNION**
youth

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**
Labour Relations
and Social Dialogue
Bratislava · Warsaw · Belgrade